

### מסורת הש"ס

(א) ז"כ קעה: כמותו קב,  
 (ב) לקמן כב: ע"ש עמיתו.  
 (ג) מ"א, (ד) [לקמן עה].  
 (ה) ז"כ ב. ז"כ ט. ז"כ ז. ז"כ  
 ז"כ ז"כ ט: לקמן עה.  
 (ו) [לקמן כד. סג:].  
 (ז) [לקמן עז: ז"כ י:].  
 (ח) [ויקרא לז, ט] ונדבש  
 (ט) [ז"כ י:].  
 (י) [שם, יא] ונדבש  
 כמנא, (יא) כמנא: שם ד"ה  
 חלבה, (יב) ויהי נדבש שם  
 דף קא: ד"ה ה"ג.

### מוסף רש"י

ערב היוצא לאור  
 חירות שטורח. חמת  
 חממת העדים כתוב פלוגי  
 ערב הוא מורה נבדק  
 (כתובות פ"ג, א: [שם]).  
 בתוך השטר חממת  
 העדים אינו פלוגי בן פלוגי  
 ערב (רש"י ב"ב פ"ה, ע"ה).  
 גורבה מנכסין בני  
 חורבן. המלוה מן הערב,  
 ולא מנכסין משעבדים,  
 כיון ללאחר חיותו (רש"י)  
 הוא הוא על המלוה על  
 פה (כתובות ק"ב) ערבות  
 שבעל פה, דמלוה על  
 פה הוא כולו ללא חממת  
 עדים על הערבות, והוא  
 הדין לערב בלא שטר  
 אחר מתן מעות (רש"י)  
 (שם). אשה כותבת את  
 גיטה. ומקנהו לבעל וחסרו  
 ומוסרו לו לגירושין (שם)  
 (כ"ב). והאיש כותב את  
 שוברו. שטר פרעון  
 כמותה שהאשה היא  
 לה למטות ולמטות לו  
 ליהוי לו לנאה (שם).  
 והצר מהלכת לא קנה.  
 אינה קונה לבעלה בלא  
 דלא תהא חיה במלכות  
 (ב"ב י"ב). חזר מהלכת  
 לא שמעין דמקני, דמי  
 אחרתא מלך המלך מלך  
 צדו גנו חזרו וקריפו  
 אחרתא דלא ידעו ויהי  
 משתמר (ב"ב ט"ו). כל  
 שאילול מהלך לא קנה.  
 נלומו כיון שראוי ליה  
 לאו דומיא דחזר הוא  
 ואין קונה נכסות מלך  
 (שם). והלכתא כותבת  
 כגון שהעבד כפוח שאינו  
 רחל וליקן דמי לחזר  
 (ב"ב י"ב). חצר מהיבא  
 איתרבי מידה. דמי  
 ונתן צדיה וידע רשותה  
 משמע דמיבא (משדכר)  
 (כ"א) ויקח את כל אלו  
 מידו (ב"ב י"ג).

### פסקי ר"ד

גיטה האשה כותבת את  
 גיטה והאיש כותב את  
 שוברו שאין קיום הגט  
 אלא בחותמי. פי אלמא  
 האשה כותבת גיטה בבית  
 שלה ונתנו לבעל והבעל  
 מחותמו ונתנו לה  
 ומגרשה בו ושרם שגם  
 האשה יודעת להקנות.  
 והאבא מוכיח שבין  
 הסופר להקנות הגיטה  
 והדיו והקולמוס לבעל כדי  
 שהיא תהא חיה וכל הדיו  
 של עבד ונתן לה את  
 העבד והפיקו וכתב סתירה  
 להודיף הוא בעדי מסירה  
 ורי אלעזר היא אי בעית  
 אימא אפילו תימא ר' מאיר  
 ובכתובת קעקע:

## המביא גם פרק שני גיטין

## כ"א.

### עין משפט ג'ר מצוה

כ"א א מ"י פ"ז מהל'  
 מלוה הלכה א סמג  
 עשין נ' טו"ש"ע ח"מ סי'  
 קמט סעף ד':  
 כ"ב ג' מ"י פ"ד מהל'  
 גירושין הלכה א סמג  
 עשין נ' טו"ש"ע ח"מ סי'  
 קמט סעף ד':  
 כ"ד ד' ו' מ"י פ"ה'  
 מהלכות גירושין הל'  
 ח' (והל"ת) סמג עשין נ'  
 טו"ש"ע ח"מ סי' קלט  
 עשין נ"ו ח"א י"ח:  
 כ"ה ז' הלכה א סמג  
 זכיה הלכה א סמג  
 עשין נ' טו"ש"ע ח"מ סי'  
 קמט סעף ד':  
 כ"ו ח' מ"י פ"ז מהל'  
 גירושין הלכה י'  
 סמג עשין נ' טו"ש"ע ח"מ  
 סי' קמט סעף ד':

### תורה אור השלם

1. פי יקח איש אשה  
 ובעלה ויהיה אם לא  
 תמצאין וכו' בעניני פי' קמא  
 ספר ערות דבר וקתב לה  
 קנה פרוטה וקתן כדף  
 ושלחה מביתה:  
 דברים כ"ד א

### גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואב"א וכו'  
 ר"י ב"ה להפיקו. קשה לי  
 ה"א מ"מ משמח בתלמי  
 דקטנה שזאב צע"כ דל"י  
 להפקי:

### הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה והילכתא  
 וכו' דלמא רבא כמנא וכו'  
 דהוא ליה חזר:

### מוסף תוספות

א. [ד] מ"טעם הודאה  
 כה"כ ל"ז שיהא  
 קניו לערב. מ"ס כמותו קב.  
 ד"ה חלבה. ב. אלא הא  
 ק"ל דאפי' המצי לומר  
 דלא מיחייב משום דלא  
 משעבד בשטר האילול ולא  
 היו בשעת מתן מעות מ"מ  
 מחמת הודאה מיחייב. מ"ס'  
 כמותו קב. ד"ה כמנא.  
 ג. ואח"כ דמורה ר'  
 ששמעאל בחזק דלא  
 בלא כפוח א"כ הכי קא"ל  
 למה לא יתחייב מטעם  
 הודאה ומה השיבו הרי  
 שהיה חונק. אין הגדון  
 דומה לראיה. מ"ס כמותו  
 קב. ד"ה כמנא. ד. אפי'  
 בכפוח קאמר, משום  
 דהו"ל חצר שאינה  
 משתמרת ליעשה, אלמא  
 ישן וכפוח בעיא אבל ישן  
 בלא כפוח א"כ פחות ונעור  
 לא, דהר"ם בעיא חצר  
 שאינה מהלכת ומשתמרת  
 לדעתה לא אשה. כש"כ.  
 ה. והבא חזר מינייהו נקט  
 הו"ל לא יתחייב. כש"כ.  
 ו. משום עבדו הבא  
 לאחד מבכאן, שטוקדמוניס.  
 ז. דמחברא דמסחרא  
 הוא דכיון ומגרשין ליה מיד  
 דקני מסחר שוכחה לו  
 אפי' שלא בפניו א"כ דיד  
 א"א לו לדחות אלא בפניו.  
 ח. מ"ס' הל"ש. ו. לא  
 היבין ל"י דין שליחות,  
 [אלא]. מ"ס' הל"ש.  
 ט. דגלויו מילתא בעלמא  
 הוא ליתן לו דין שליחות  
 בדרבא. ו. מ"ס' הל"ש.

וקן שאני ידע לאקנויי. שהוא חכם וידע שאינו שטר אלא חס כן  
 מקנהו לו לגמרי וגמרי דעמיה ומקני אבל אשה לא ידעה כולי האי  
 ולא גמרה לאקנויי דעתה אלא בשאלה בעלמא: לאחר חיפוס  
 שטרות. לאחר שנחתם השטר כתב  
 גובה. המלוה ממנו: מנכסין בני  
 חורין. אבל לא ממשעבדי כיון דליכא  
 שטר בעדים לית ליה קלא והוא ליה  
 כמלוה על פה. אלמא כל אדם נמי  
 מקנה דהא האי שטרלא כשחתם בו  
 הערב לאחר זמן כבר היה מסור  
 למלוה והיאך נכסי הערב הזה  
 משמעדיס בו והא צעין ספר מקנהי  
 אי לאו לאקנויהי ניהליה מלוה לערב  
 ומתם והדר מסריה ניהליה: יוספס  
 אס גיטה. ומקניא ליה לבעל ויהיז  
 לה ניהלה: והאיס קופס אס שזכרו.  
 פרעון הכתובה שפרע ומקנהו לאשה  
 והיא מחמתת עדים ומוסרתו לו לראיה  
 צידו: עליו. על העבד: קנאסהו.  
 לעבד בשטר מתנה זה והגט שצידו  
 דהוא ליה האי עבד כחכרה וגיטה  
 ומצריה בלא לה כחכרה: וחזר מהלכת  
 לא קנה. דכי אמור רבנן חזרו של  
 אדם קונה לו לאו בחזר מהלכת אמור  
 דשאני מקרקעי גויידי ממקרקעי  
 דלא יידי ורצא גופיה אמרה דלא  
 קני שניס אחוזין (ז"מ דף ט:). כפפות.  
 דאינו רצוי להלך: חכרה הבאה לאחר  
 מלאן. כגון נתן לה גט בחצר חצירו  
 והלך בעל חצר ומכר לה את החצר  
 או נתן לה בזמנה והא ודאי אינה  
 מנוגשת דמתן מגרש לה כשנתן הבעל  
 הגט בחצר לא שלה הימה דמקני לה  
 חכרה כאלו נתנו צידה וכי אטא האי  
 חצר לידה לאו מכה הבעל אחיה לה  
 דניהוי נתן לה החצר והגט צידה:  
 מה ידע דאיסא. בגירושין על כרחה:  
 אף חכרה. צעין נמי דלהוי צין  
 מדעתה צין בעל כרחה כגון חצר  
 שהיתה שלה קודם שזרק הגט למוכה:  
 בעל כרחה יוסא. דאי אמרה אי אפשר לקבל מתנה ממנו ולא  
 קניא לה לא חזר ולא מיגרשה צידה דהא אמרה צידה ניהא לי  
 נתיקני: ונשא שליחות. אשה עושה שליח לקבלה מדעתה אבל בעל  
 כרחה אינו נעשה שליחה שמתגרש בקבלתו אבל הבעל עושה  
 שליח להולכה ונתן לה על כרחה: וקמטוי עליה לקבלה.  
 צפרקין דלקמן (דף סג:) דנפקא לן מושלח ושלחה<sup>ט</sup> קרי צידה  
 ושלחה בלא משיק ה"א: קטנה. אציה מקבל גיטה  
 דנפקא לן בכמותו צפרק נערה (דף מו.) מוילאה והיתה<sup>י</sup>:

אלא מהבא ערב היוצא בו'. קשה לר"י דצריש הנושא (כמותו  
 דף קב. ט.) פליג ר' יוחנן וריש לקיש בחייב איני לך מנה בשטר  
 וקאמר התם כמנא מהך דערב ופי' בקונט' דפליגי אי חשיבא הודאה  
 א"כ משמע דערב מחייב ליה משום הודאה שמודה דנעשה ערב  
 בשעת מתן מעות מדמיית ליה עלה  
 והכל משמע דהוא שטרלא הוא  
 משעבד נפשיה להתחייב מעתה<sup>א</sup> ולפי'  
 ר"ת<sup>ב</sup> דהתם דלא מפרש משום הודאה  
 ניהא וי"ל דבתרמי פליגי בן ננס ור'  
 ישמעאל צין שכתב בשטר ואני מודה  
 שאני ערב צין שכתב בו ואני נעשה  
 ערב ומעשוי דרישא לקמני ערב  
 היולא אחר חיותו שטרות משמע  
 דפליגי דהודאה מדללא נקט דהאי  
 לישנא ערב שלא צענת מתן מעות  
 חייב<sup>ב</sup> ומדמהדר ליה בסיפא הרי שהיה  
 חונק חצירו<sup>ג</sup> משמע דפליגי נמי בחנוק  
 ומייתי הכל מחנוק דמשמע דא"כ  
 שלא היה השטר שלו ולפי' הקונטרס  
 דפליגי דהודאה א"כ דמתן הוליא עליו  
 כתב ידו גובה כו' התם ככתב ומתם  
 מחמיו ופולוגייהו שלא חסמ<sup>ד</sup> וערב  
 נמי איירי כשלא חתם אלא שכתב איני  
 ערב [ומכר לו השטר צפני עדים]:  
 והילכתא בכפוח. כפוח וישן  
 צעין דמשמע לקמן

צ'הורק (דף ע"ח.) דלמך (ה) כתב  
 לה גט ונתנו ציד עבדה ישן משמרת  
 הרי זה גט יעורר אינו גט דהויא  
 חזר המשמרת שלא לדעתה  
 ופרין ציטן אמאי הוי גט חזר  
 מהלכת היא וכו"ת ישן שאני והאמר  
 רבא כל שאינו מהלך לא קנה עומד  
 ויושב לא קנה והילכתא בכפוח ופי'  
 צקונטרס דהוא קאמר רבא דיעורר  
 אינו גט<sup>א</sup> וכן פסקו הלכות גדולות  
 דכפוח וישן צעין וליכא למימר דהכי  
 פירשו והילכתא בכפוח לא חשיב חזר  
 מהלכת דלא דמי לעומד ויושב וכיון  
 דכפוח מועיל ישן לחוד נמי מועיל

ולעולם רבא לא איירי בכפוח דא"כ אמאי קאמר רבא יעורר אינו  
 גט דהוי חזר המשמרת שלא מדעתה אפילו הוי גט דחזר מהלכת  
 כגון שצדי כפחות חבזל ואוחזתו צידה לא הוי גט דחזר מהלכת  
 היא דומיא דקלתה דאי לאו דקאמר התם צפ"ק דב"מ (דף ט:)  
 דמינח נייח ואייה דקא מסיגא תותא לא הוי גט א"כ דמשמרת  
 לדעתה אלא ודאי רבא בכפוח איירי<sup>ב</sup> וכי לא ידע אכתי דאיירי  
 בכפוח הוה מצי למיפרכי מאי איירי דיעורר אינו גט משום  
 דמשמרת שלא לדעתה אפי' משמרת לדעתה נמי דחזר מהלכת  
 היא אלא דעדיפא מינה פריין: אב"כ בחצר ג'זור משום הצרה

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא

לחצר אב"י מכדי חצר מהיבא איתרבי  
 "מידה מה ידה דאיתא בין מדעתה ובין בעל  
 כורחה אף חכרה והא מתנה ימדעתה איתא בעל  
 כורחה ליתא מתקיף לה רב שימי בר אשי והא  
 שליחות לקבלה דמדעתה איתא בעל כורחה  
 ליתא וקא הוי שליח לקבלה ואב"י אטו שליחו'  
 מידה איתרבי" מושלח ושלחה איתרבי ואב"א  
 שליחות לקבלה נמי אשכחן בעל כורחה  
 שכן "אב מקבל גט לבתו קטנה בעל כורחה:  
 על העלה של זית וכו': בשלמא יד דעבד  
 לא